

2025 AİLE YILI

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GÜNLÜDÜR
15/10/2025

Sayı :E-75833232-610-7355549
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

7/30869

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669540 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, Balıkesir Milletvekili Sayın Serkan SARI tarafından tevcih edilen 7/30869 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:CB9905F3-0EBD-4A66-8544-3F65E5BACF73

Belge Doğrulama Adresi:<https://www.turkiye.gov.tr/stb-cbys>

Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA

Telefon :03122016100

Bilgi İçin:soruonergesi@sanayi.gov.tr

Faks:03122016103

İnternet adresi: www.sanayi.gov.tr

Kep:sanayiveteknolojibakanligi.strateji@hs01.kep.tr

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ SERKAN SARI'NIN

7/30869 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

9 Temmuz 2025 tarihli ve 32951 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Tebliği uyarınca, Balıkesir iline özel olarak belirlenen yatırım başlıkları ve uygulama süreçleri kamuoyunda tartışmalara neden olmuştur. Yerel kalkınmanın temel hedefinin “*yerelin sesiyle, yerelin ihtiyacına yönelik*” şekillenmesi gerektiği dikkate alındığında, özellikle birçok konuya açıklık getirilmesi elzemdir.

Ayrıca, Yerel Kalkınma Hamlesi Programı ile ilgili yaptığınız açıklamada “*Yerel kalkınma için devrim niteliğinde bir adım attık. Kalkınma Ajanslarımız eliyle yürüteceğimiz Yerel Kalkınma Hamlesi Teşvik Programı ile şehirlerimizi uzmanlaştıracak, yeni istihdam alanları oluşturacak, üretimi teşvik edecek, illerin sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesini yükselteceğiz*” dediniz.

Bu çerçevede,

Soru 1- Balıkesir için belirlenen dört yatırım başlığı (*cam elyaf, mikronize mermer atıkları, yeşil hidrojen ve entegre süt tesisi*) belirlenirken hangi kurumların, meslek odalarının, üniversitelerin, kooperatiflerin ve yerel paydaşların görüşü alınmıştır? Katılım süreci nasıl yürütülmüştür?

Soru 2- Belirlenen yatırımların üçü (*cam elyaf, yeşil hidrojen, mikronize tesis*) yüksek teknoloji ve yüksek sermaye gerektiren yatırımlar olup KOBİ'ler ile küçük üreticilerin erişemeyeceği türdendir. Bu çerçevede; Programdan Balıkesir'deki KOBİ'lerin, küçük üretici birliklerinin veya kooperatiflerin ne oranda yararlanabileceği öngörülmektedir?

Soru 3- KOBİ'ler ve kooperatifler için özel destek mekanizmaları programınızda var mı?

Soru 4- En az 2500 küçükbaş hayvana dayalı entegre süt üretim tesisi yatırımı, küçük ölçekli üreticiler için erişilebilir midir?

Soru 5- Program kapsamında küçük çiftçi birliklerine hangi özel teşvik edici düzenlemeleri hayata geçireceksiniz?

Soru 6- Yerel kooperatiflerin bu yatırımları gerçekleştirebilmesi için özel destek modelleri hazırladınız mı?

Soru 7- Mikronize mermer atıkları yatırımı, Balıkesir'in Marmara Adası'ndaki mermer üretimi yoğunluğu dikkate alındığında, çevresel etkileri açısından nasıl değerlendirilecektir?

Soru 8- Marmara Adası'ndaki doğal yaşam ve insan sağlığına dair olası etkiler için bir çevresel etki değerlendirmesi ne zaman ve hangi koşullarda yapılacaktır?

Soru 9- Yeşil hidrojen yatırımı, Türkiye genelinde altyapısı henüz yeterince gelişmemiş bir alandır. Balıkesir için, bu alandaki mevcut altyapı durumu nedir? Bu yatırımın gerçekleştirilmesi için planlanan kamu veya özel sektör ortaklıkları mevcut mudur?

Soru 10- Enerji dönüşümünde yerel halkın, üreticinin ve sanayicinin sürece dâhil edilmesine yönelik somut bir model geliştirilecek midir?

Soru 11- Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Komite kararları ile ilgili olarak; değerlendirme süreci hangi şeffaflık ilkelerine dayanmaktadır?

Soru 12- Belediye, STK, meslek odaları ve yerel basının süreci izlemesine yönelik açık bir izleme ve raporlama mekanizması oluşturulmuş mudur?

Soru 13- Balıkesir'de hâlihazırda cam elyaf üretimi yapan Şişecam Elyaf Sanayi A.Ş. gibi büyük firmaların varlığı göz önüne alındığında; aynı alanda yeni yatırım yapılması ile rekabet koşulları ve kamu kaynaklarının etkin kullanımı nasıl değerlendirilmektedir?

Soru 14- Bu yatırımların yerel üreticilere sağlayacağı doğrudan fayda nedir?

Soru 15- Program kapsamında sunulan destekler arasında yer alan: %15 oranında, 240 milyon TL'ye kadar nakdi destek, %20 oranında, 240 milyon TL'ye kadar faiz/kar payı desteği, Yüzde 50 yatırıma katkı oranı, KDV istisnası, yatırım yeri tahsisi, gümrük vergisi muafiyeti, Sigorta prim desteği (6. bölgede 12 yıl, diğer bölgelerde 8 yıl) ve işçi hissesi desteği gibi ayrıcalıkların uygulanmasında bölgesel dağılımda gözetilen eşitsizliklerin giderilmesine yönelik özel bir strateji geliştirilmiş midir?

Soru 16- Balıkesir ili için belirlenen dört yatırım önceliği nelerdir? Bu yatırımların ilimizdeki işsizlik, üretim ve sanayi altyapısına etkisinin değerlendirilmesi yapılmış mıdır?

Soru 17- Yerel Kalkınma Hamlesi kapsamında, kadın girişimciler, genç işsizler, engelliler gibi dezavantajlı gruplara öncelik tanınmasına yönelik özel düzenlemeler veya pozitif ayrımcılık içeren uygulamalar planlanmakta mıdır?

CEVAPLAR:

Uygulanmasına yeni başlanan Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamındaki yatırım konuları; illerin sosyoekonomik gelişmişlik durumu ve coğrafi potansiyelleri, âtıl kaynakların değerlendirilmesi, yerel ihtiyaçların karşılanması, bölgede üretimi olmayan ancak başarı olasılığı yüksek sektörlerin geliştirilmesi, ileri-geri bağlantılı sektörlerin desteklenmesi, istihdam potansiyeli ve kümelenme etkisi gibi kriterler çerçevesinde belirlenmiştir. Bu meyanda, yerel yatırım konuları listesi; 5 yıllık kalkınma planı, orta vadeli program, Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı ile uyumu ve bütçeye etkisi yönünden Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü alınarak hazırlanmış ve 9/7/2025 tarihli ve 32951 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Program kapsamında Balıkesir ilimize yönelik yatırım konuları belirlenirken katılımcı, veri temelli ve yerel dinamik ve ihtiyaçlara duyarlı bir süreç izlenmiştir. Tespit sürecinde; başta ticaret odaları, sanayi odası, OSB'ler ve diğer paydaşlarla çeşitli toplantılar gerçekleştirilmiş, sektörel ihtiyaçlar ve yatırım eğilimleri analiz edilmiş, Güney Marmara Bölgesi 2024-2028

Bölge Planı hazırlık sürecinde yapılan çalıştaylarda da konu ele alınmıştır. Bunun yanında yatırım konuları; ilgili illerin Vali ve Belediye Başkanları, Sanayi ve Ticaret Odaları Başkanları, İl Genel Meclis Başkanı ve Ajans Genel Sekreterinden oluşan Güney Marmara Kalkınma Ajansı (GMKA) Yönetim Kurulunda görüşülmüş ve değerlendirilmiştir.

Ancak söz konusu listenin; ilgililerden, yatırımcılarımızdan ve sivil toplum kuruluşlarından intikal edebilecek talep ve öneriler dikkate alınarak her yılın sonunda gözden geçirilmesi planlanmakta olup, takip eden yılın ocak ayı içerisinde yeniden değerlendirilerek güncellenebilecektir.

İlaveten; KOBİ'ler ve kooperatifler de Yerel Kalkınma Hamlesine başvurabilmektedir. Ayrıca Güney Marmara Kalkınma Ajansı tarafından kooperatifler, üretici birlikleri, mikro ve küçük işletmelere yönelik "Yeşil Gelecek Programı" da ilan edilmiş olup destek programı hâlihazırda proje başvurularına açıktır.

Balıkesir için belirlenen yatırım konuları içerisinde yer alan "entegre süt üretim tesisi" yatırımı; yalnızca teknik büyüklük kriterleri üzerinden değil, aynı zamanda sektörde yaygın etki oluşturabilecek, sürdürülebilirlik ve ekosistem gelişimi sağlayacak örnek yatırımlar perspektifiyle değerlendirilmiştir. Bu sayede, söz konusu yatırımın sadece süt üretimi değil; aynı zamanda ildeki kaba yem üretimi, veterinerlik hizmetleri, süt işleme ekipmanları, lojistik altyapı ve yan sanayi gibi pek çok alanda çarpan etkisi oluşturarak küçük ölçekli üreticilere fayda sağlaması öngörülmektedir.

Ajans koordinasyonunda yürütülen Güney Marmara Hidrojen Vadisi Projesi kapsamında ise; kamu, üniversite ve özel sektör ortaklıkları çerçevesinde çalışmalara başlanmış olup bölgesel hidrojen ekosisteminin gelişimine yönelik adımlar atılmaktadır. Bu Proje kapsamında "Türkiye'nin ilk ve tek hidrojen vadisi" modeli ile Bölgede kurulacak üretim tesislerinin yerel iş gücünden faydalanması, eğitim ve farkındalık programlarıyla toplumsal katılımın artırılması ve sanayicilere yönelik pilot uygulamalarla değer zincirine entegrasyon sağlanması hedeflenmektedir.

Öte yandan, mikronize mermer atıkları yatırımı vasıtasıyla yeni atık üretilmeyecek olup tam tersine, mermer atıkları hammadde olarak kullanılarak çevresel kirlilik azaltılıp, katma değerli üretim yoluyla ekonomik değer oluşturulacaktır. Bu bağlamda; başvurusu kabul edilen yatırımcılar en geç 60 takvim günü içerisinde yatırımın çevreye etkisini (çevresel değerlendirmesini) de içeren fizibilite raporunu Bakanlığımızın belirlediği elektronik portal üzerinden yüklemek suretiyle başvuru işlemlerini tamamlayacaktır. Yine başvurusu kabul edilen yatırımcıların başvuru işlemlerinin tamamlanması için yüklenmesi gereken belgeler arasında "Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Durumunu Gösterir Belge" de yer almaktadır.

Cam elyaf yatırımı ise özellikli bir elyaf olan "S cam elyafı" üretimine yönelik olup ülkemizde hâlihazırda "S cam elyafı" üretimi yapılmamaktadır.

Öte yandan, Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Komite kararları (değerlendirme süreci) ile izleme ve raporlama mekanizması son derece şeffaf ve objektif bir işleyişe sahip olup başvuruların değerlendirilmesine ilişkin kriterler ve Program kapsamındaki projelerin izleme süreçlerine ilişkin hususlar ilgili Tebliğin 6 ve 9 uncu maddelerinde detaylandırılmıştır.

Sonuç olarak; söz konusu yatırımlarla birlikte Balıkesir’de üretim kapasitesinin artması, katma değerli üretim in güçlendirilmesi ve yerel ekonominin canlandırılması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda ildeki yerel üreticilerin pazara erişimi artacak, istihdam ve nitelikli işgücü sağlanacak ve yerel kaynakların sürdürülebilir kullanımı desteklenecektir. Bu bağlamda Yerel Kalkınma Hamlesi Programının, 2012 yılından bu yana Balıkesir ilimizde gerçekleştirilecek yatırımlar için Bakanlığımızca düzenlenen 1.347 adet yatırım teşvik belgesi (YTB) kapsamında öngörülen toplam 243,6 milyar TL tutarındaki sabit yatırım ve 31.641 kişilik ilave istihdamı daha da ileriye taşması öngörülmektedir.